

N:o 18.

Ank. till Riksdagens kansli den 24 februari 1899, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af tre till indragna militieboställen i Östergötlands län hörande lägenheter.

(I. A.)

Enligt hvad af en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 27) af den 27 januari innevarande år inhemtas, hade, sedan vid uppskattningar, som år 1897 hållits å nedannämnda i Östergötlands län belägna kronoegendomar, nemligen förra sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal *Färgestad n:o 1* i Åby socken och Lysings härad samt förra fanjunkareboställena 1 mantal *Rogestad n:o 3* i Vårdsbergs socken och Bankekinds härad och 1 mantal *Vrånghult n:o 1 Östergård* jemte *Vrånghult n:o 3, en äng*, i Åtvids socken och sistnämnda härad, i och för förnyad utarrendering från den 14 mars 1900 af berörda egendomar, hvilka hvar för sig lemnade mer än 500 kronor i årligt arrende, fråga väckts om afsöndring och särskild föryttring af tre lägenheter, lydande en hvar under en af nämnda egendomar, domänstyrelsen i särskilda skrivelser den 15 april och den 5 augusti 1898 understält dessa frågor Kongl. Maj:ts pröfning och dervid öfverlemnadt instrument öfver berörda uppskattningar äfvensom yttrande af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet jemte kartor och öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af nämnda handlingar inhemtades, beträffande omförmälda lägenheter, bland annat,

att den till egendomen Färgestad hörande lägenheten, benämnd Fridhem, innehölle 67,9 ar åker och tomter samt 68,4 ar äng och vore försedd med stuga och ladugård, tillhöriga skomakaren G. H. Wallén;

att lägenheten ej hade annan utfartsväg än en stig eller skogsväg genom en egendomen tillhörig beteshage;

att uppskattningsmännen, hvilka med hänsyn till lägenhetens från hufvudgården afskilda läge ansett lägenheten kunna utan olägenhet för egendomen afsöndras och försäljas, åsatt den till lägenheten hörande jorden ett saluvärde af 800 kronor;

att den till egendomen Rogestad hörande lägenheten, benämnd Mörttorpet, innehölle 1 hektar 95,9 ar åker och tomter samt 1 hektar 64,4 ar äng;

att å Mörttorpets egor funnes en lägenhet, kallad Rosenlund, försedd med stuga, svinhus och vedbod, tillhöriga torparen å Mörttorpet C. M. Johansson, hvilken under 47 år brukat torpet;

att uppskattningsmännen ansett Mörttorpet, såsom beläget nära en half mil från hufvudgården och fullkomligt afskildt från denna, vara alldeles otjenligt till dagsverkstorp, men deremot väl egnadt att från egendomen afsöndras och försäljas;

att Mörttorpet i sin helhet åsatts ett saluvärde af 2,500 kronor, deraf 700 kronor beräknats för de kronan tillhöriga åbyggnaderna, bestående af stuga och ladugård;

att den under egendomen Vranghult lydande lägenheten, benämnd Petersborg, innehölle 10,6 ar åker och 15 ar äng samt vore försedd med stuga och bod, tillhöriga skräddaren P. A. Petterson;

att uppskattningsmännen, som ansett äfven denna lägenhet hafva ett så afskildt läge från hufvudgården, att den utan skada för egendomen kunde afsöndras och försäljas, åsatt lägenheten ett saluvärde af 400 kronor;

att innehafvarne af omförmälda tre lägenheter Fridhem, Mörttorpet och Petersborg i skriftliga, af behöriga borgensförbindelser åtföljda förklaranden förmält sig vara villige att inköpa, en hvar den af honom bebodda lägenhet mot erläggande af den bestämda köpeskillingen under loppet af tio år med en tiondedel årligen; samt

att Kongl. Maj:ts befallningshafvande icke haft något att erinra mot den af uppskattningsmännen ifrågasatta dispositionen af lägenheterna.

För egen del hade domänstyrelsen tillstyrkt, att ifrågavarande tre lägenheter måtte afsöndras, en hvar från det hemman den tillhörde, och till vederbörande innehafvare försäljas.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att medgifva,

dels att den under förra sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Färgestad n:o 1 lydande lägenheten Fridhem, den under förra fanjunkarebostället 1 mantal Rogestad n:o 3 lydande lägenheten Mörttorpet och den under förra fanjunkarebostället 1 mantal Vrånghult n:o 1 Östergård jemte Vrånghult n:o 3, en äng, lydande lägenheten Petersborg finge från hemmanen afsöndras och mot förenämnda köpeskillingar, att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen, försäljas, en hvar till sin innehafvare med tillträdesrätt den 14 mars 1900 och i öfrigt på de i 6 mom. af kongl. skrivelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 omförmälda vilkor, med tillägg i fråga om lägenheten Fridhem att köparen skulle ega rätt till utfartsväg öfver stamhemmanets beteshage;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

På grund af hvad sålunda förekommit hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 24 februari 1899.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
